

Dybanowski, Stanisław

Wielka szansa Wyszogrodu

Notatki Płockie 13/2-46, 38-39

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WIELKA SZANSA WYSZOGRODU

W okresie międzywojennym Wyszogród liczył około 6 tys. mieszkańców, a byt swój opierał głównie na różnorodnych usługach dla ludności miasta i okolicznych wsi. Po wojnie ilość mieszkańców spadła o połowę i dotychczas nie ulega zmianie. Do niedawna miasto nie miało żadnych perspektyw rozwojowych.

Powierzchnia miasta wynosi 1.367 ha, w tym powierzchnia gruntów ornych 705 ha. Gospodarstw rolnych jest 233. W Wyszogrodzie pracuje 25 zakładów i instytucji, zatrudniając ogółem 616 osób. Większe zakłady to Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, Nadwiślańska Spółdzielnia Pracy, Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska, Płockie Zakłady Przetwórstwa Owocowo—Warzywnego — Zakład Wyszogród. Sieć handlowa i usługowa składa się z 32 sklepów uspołecznionych i 4 prywatnych, 2 zakładów gastronomicznych oraz 30 prywatnych zakładów rzemieślniczych. W Wyszogrodzie jest szkoła podstawowa, liceum ogólnokształcące, przedszkole, ośrodek zdrowia, świetlica miejska i biblioteka.

Miasto po wojnie było zniszczone w 50 proc. i wybitnie zaniedbane. Z tej przyczyny przez wszystkie lata powojenne władze miejskie przywiązywały szczególną uwagę do spraw remontu budynków, ulic i porządkowania miasta. W rezultacie poprawiono jego stan sanitarny i wygląd estetyczny. Rozbudowa placówek handlowych i usługowych uczyniła z Wyszogrodu ośrodek zaspokajający potrzeby zarówno miasta, jak i jego okolicznych gromad w zakresie usług rolniczych, przemysłowych obrotu towarowego i gastronomii, usług socjalno-kulturalnych, gospodarki komunalnej i innych.

W roku 1967 szczególnie nacisk położyła MRN na dalsze porządkowanie urządzeń komunalnych. Oprócz remontów bieżących wyasfaltowano 5.400 m. kw. ulic kosztem 497.644 zł. Przy skarpie wiślanej wykonano nowy zieleńiec wraz z ozdobnym ogrodzeniem od strony Wisły. Na miejscu dawnego rynku przygotowano teren pod zieleńiec, założono urządzenia pod fontannę i przygotowano miejsca na parking. Pozostałą część rynku wyasfaltowano. Ułożono również kolektor kryty o długości 225 mb., odprowadzający ścieki z bloków mieszkalnych. Największym jednak osiągnięciem miasta było oddanie do użytku budowanych przez kilka lat wodociągów. Dotychczas Wyszogród korzystał z wodociągu wybudowanego w 1948 r. systemem gospodarczym, a zagrożonego w każdej chwili osunięciem do Wisły. Ponadto ilość produkowanej wody nie zaspokajała potrzeb mieszkańców i przemysłu.

Miejscowy ośrodek zdrowia łącznie z izbą porodową mieścił się w 3 budynkach, a mimo to było w nim za mało pomieszczeń. Przerobiono więc świetlicę miejską na gabinety lekarskie, a z kolei mało wykorzystywaną remizę stra-

żacką — na świetlicę miejską. Poza tym staraniem Miejskiej Rady Narodowej Ośrodek Zdrowia otrzymał samochód osobowy dla prowadzenia akcji profilaktycznej oraz odwożenia chorych do odległego o 44 km szpitala w Płocku.

W roku 1967 kontynuowano budowę boiska sportowego, trwającą już kilka lat z powodu trudności w uzyskaniu sprzętu niwelacyjnego. Obecny stan zaawansowania robót pozwala na obsianie płyty boiska trawą oraz wykonanie dalszych urządzeń.

Wszystkie te przedsięwzięcia są realizowane z kredytów budżetowych, z funduszu miejskiego, z Funduszu Porządkowania Miasta oraz przy udziale czynów społecznych. Ponadto z kredytów powiatowych, w ramach realizacji postulatów wysuniętych podczas kampanii wyborczej, rozpoczęto budowę 2 bloków mieszkalnych typu oszczędnościowego, o 28 mieszkańach. Z funduszu SFBSiI kontynuowano budowę budynku szkolnego dla liceum. Ze środków GKKFiT oraz Gminnej Spółdzielni rozpoczęto budowę hotelu z restauracją, a ze środków straży pożarnych powstaje dom strażaka. Nadwiślańska Spółdzielnia Pracy wybudowała halę produkcyjną prefabrykatów budowlanych.

Wyszogród ma obecnie „wielką szansę” stworzoną przez projekt budowy prognozy wodnego, a więc olbrzymie możliwości aktywizacji gospodarczej. Perspektywy te pobudziły inicjatywę, zaktywizowały społeczeństwo, miejscowe instytucje i organizacje, czego wyrazem jest kwota 246.051 zł, stanowiąca wartość wykonywanych czynów społecznych.

Cała obecna nasza działalność zmierza do przygotowania miasta na przyjęcie dużej ilości ludzi nowych i do zapewnienia im znośnych warunków bytowych. Z tej też przyczyny uważamy za najbardziej istotne rozwiązanie problemu mieszkaniowego przy pomocy spółdzielczości mieszkaniowej. Zadanie to wysuwamy jako pierwszoplanowe na rok 1968. Przeprowadzone już są wstępne rozmowy z Wojewódzkim Związkiem Spółdzielni Mieszkaniowych. Obecnie trwa werbowanie członków. Następnym przedsięwzięciem jest przebudowa studni w wodociągach miejskich dla celów awaryjnych oraz dla pokrycia wzmożonego zapotrzebowania na wodę w okresie letnim. Na wiosnę planujemy zakończenie robót przy zieleńcu w rynku, a następnie zakończenie prac adaptacyjnych w świetlicy miejskiej (wyremontowanie budynku magazynowego i wykonanie ogrodzenia).

Przy partycypowaniu zainteresowanych zakładów pracy planujemy przedłużenie linii wodociągowej na odcinku 300 mb. W roku bieżącym musimy gospodarować posiadanymi funduszami w sposób oszczędny z uwagi na konieczność wymiany linii wodociągowych, powodujących częste awarie. Prace te będziemy

wykonywać sukcesywnie na odcinkach najbardziej zagrożonych, w miarę uzyskiwania materiałów i środków.

W ramach czynów społecznych planujemy uporządkowanie terenów wokół budowanej szkoły i bloków mieszkalnych oraz uporządkowanie pobocza boiska sportowego i wykonanie

trybuny. Z inwestycji zakładowych w roku 1968 zostanie podjęta budowa biurowca Kasy Spółdzielczej oraz będzie kontynuowana budowa hotelu z zakładem gastronomicznym.

Tak w krótkim zarysie przedstawiają się najważniejsze osiągnięcia naszego miasta w 1967 r. i planowane zamierzenia na 1968 rok.

Ludność woj. warszawskiego zamieszkała w miastach i osiedlach

stan w dniu 31. XII.

Wyszczególnienie	1962 r.	1965 r.	1967 r.		Wyszczególnienie	1962 r.	1965 r.	1967 r.	
	w tysiącach		ogółem	kobiet na 100 mężczyzn		w tysiącach		ogółem	kobiet na 100 mężczyzn
1	2	3	4		1	2	3	4	
Województwo —									
ogółem	765,2	799,1	816 355	111					
miasta	739,5	772,6	788 799	111					
poniżej 5 tys. ludności									
Brok	1,9	1,8	1 814	109	Gostynin	10,2	10,5	10 903	114
Chorzele	2,3	2,3	2 403	104	Grodzisk Maz.	19,4	19,5	19 176	112
Gąbin	3,4	3,6	3 666	109	Józefów	14,7	14,6	14 165	114
Kałużyn	2,5	2,5	2 586	103	Marki	14,2	14,7	14 616	105
Łosice	3,5	3,6	3 676	110	Milanówek	14,6	15,0	15 229	125
Mogielnica	3,5	3,5	3 454	106	Mława	16,6	17,4	17 822	113
Mordy	1,5	1,6	1 633	111	Nowy Dwór Maz.	14,0	14,5	14 948	105
Mszczonów	3,7	3,8	4 028	108	Ostrołęka	16,6	17,9	18 581	106
Raciąż	3,7	3,7	3 735	110	Ostrów Maz.	13,0	14,0	14 321	111
Różan	1,4	1,5	1 494	119	Piaseczno	16,8	18,1	18 539	110
Serock	2,6	2,7	2 708	103	Piastów	15,6	15,7	15 464	112
Tłuszcz	4,0	4,1	4 208	111	Płońsk	10,4	10,8	10 877	115
Wyszogród	2,6	2,7	2 712	113	Pułtusk	11,3	11,7	11 869	114
Zakroczym	3,7	3,8	3 806	106	Sierpc	11,5	11,9	12 183	110
Zelechów	3,3	3,4	3 514	112	Sochaczew	17,1	17,7	18 257	103
Zuromin	2,7	3,0	3 274	109	Sulejówek	13,7	14,2	14 240	111
					Wyszków	8,3	9,2	10 261	103
5—10 tys. ludn.	106,7	110,6	112 487	111	Ząbki	13,5	14,6	14 469	109
Chodaków	5,6	5,7	5 781	101	Zielonka	9,8	9,9	10 577	109
Garwolin	7,3	7,6	7 917	113	20—50 tys. ludn.	244,5	253,8	257 001	112
Góra Kalwaria	7,4	7,4	7 438	120	Ciechanów	20,6	21,2	21 457	108
Grójec	8,8	9,2	9 425	113	Legionowo	20,4	20,4	20 085	113
Jeziorna	6,2	6,1	5 871	110	Mińsk Maz.	20,7	21,8	21 722	104
Karczew	6,6	6,9	6 613	102	Otwock	37,3	38,4	38 231	116
Maków Maz.	4,9	5,1	5 180	115	Pruszków	37,2	39,2	39 441	113
Nasielsk	5,0	5,3	5 408	102	Siedlce	34,6	35,6	36 525	112
Ożarów Maz.	5,9	5,8	5 886	108	Ursus	20,8	23,1	25 205	109
Przasnysz	8,9	9,3	9 797	111	Wołomin	22,3	22,7	22 826	108
Radzymin	6,8	7,1	7 043	117	Zyrardów	30,6	31,4	31 509	122
Ryki	5,2	5,3	5 532	108	50 tys. i więcej				
Skolimów-					ludności	47,9	55,0	60 279	107
Konstancin	7,0	7,3	7 425	119	Płock	47,9	55,0	60 279	107
Sokołów Podl.	8,3	8,9	9 208	110	osiedla	25,7	26,5	27 556	112
Warka	6,5	7,0	7 290	107	poniżej 5 tys. ludności	9,3	9,3	9 329	113
Węgrów	6,2	6,6	6 673	108	Łaskarzew	3,6	3,7	3 769	105
					Podkowa Leśna	3,8	3,6	3 465	128
10—20 tys. ludn.	294,1	305,6	310 321	110	Tarczyn	1,9	2,0	2 095	105
Błonie	11,1	11,5	11 824	107	5 tys. i więcej				
Brwinów	10,6	10,6	10 287	118	ludności	16,4	17,2	18 227	111
Dęblin	11,2	11,6	11 713	103	Kobyłka	8,9	9,7	10 708	111
					Wesoła	7,6	7,5	7 519	113